

Raport Techniczny
CEN/TR 15071
Bezpieczeństwo zabawek

2 | Od Redakcji

3 | TAK BYŁO

AKTUALNOŚCI

4 | Bezpieczeństwo informacyjne w społeczeństwie informacyjnym - J.S.

6 | Normalizacja bezpieczeństwa publicznego - R.G.

7 | Przygotowanie instrukcji użytkowania - J.S.

Z PRAC NORMALIZACYJNYCH

8 | Normalizacyjne aspekty kryteriów zrównoważonego rozwoju biopaliw - norma EN 16214
Zofia Błaszczewicz

12 | SEKTORY PKN

NOWE PN

16 | Wyposażenie placów zabaw - nowelizacja normy EN 1176 - K.D.

17 | Raport Techniczny CEN/TR 15071 dot. bezpieczeństwa zabawek - K.D.

18 | **ORGANY TECHNICZNE - październik 2014**

„WIADOMOŚCI PKN” to miesięcznik elektroniczny publikowany cyklicznie na stronie internetowej PKN www.pkn.pl od numeru 9/2011.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor odpowiedzialny:

Joanna Skalska - tel. 22 556 74 62

Redaktor:

Barbara Kęsik - tel. 22 556 74 60

Skład:

Oskar Sztajer - tel. 22 556 77 62

REDAKCJA:

00-950 Warszawa, skr. poczt. 411

ul. Świętokrzyska 14

e-mail: redakcja@pkn.pl

WYDAWCA:

Polski Komitet Normalizacyjny
ul. Świętokrzyska 14,
00-050 Warszawa

Materiały publikowane w miesięczniku „Wiadomości PKN” są chronione prawami autorskimi. Ich kopiowanie i rozpowszechnianie (w całości lub części) wymaga zgody wydawcy, a cytowanie powołania się na źródło.

Artykuły publikowane w miesięczniku przedstawiają punkt widzenia Autorów i nie zawsze są tożsame z poglądami wydawcy. Redakcja zastrzega sobie prawo do adiestacji tekstów i zmiany tytułów.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.

© Copyright by Polski Komitet Normalizacyjny
Zdjęcia © Fotolia.com

Szanowni Państwo

W każdym okresie historycznym da się wyodrębnić sektory, które dominują w działalności normalizacyjnej. Wyraża się to tym, że w danej dziedzinie jest opracowywanych wiele norm i innych dokumentów normalizacyjnych, nieustannie też dokonuje się kolejnych nowelizacji już istniejących dokumentów.

Obecnie do kwestii szczególnie inspirujących środowisko normalizacyjne należą zagadnienia związane z bezpieczeństwem dzieci. W naszym miesięczniku staramy się na bieżąco informować o najważniejszych dokumentach normalizacyjnych z tej dziedziny. W tym numerze przedstawiamy najnowsze informacje nt. nowelizacji normy EN 1176 dotyczącej nawierzchni oraz wyposażenia placów zabaw. Szczególną uwagę chcielibyśmy jednak zwrócić na Raport Techniczny CEN/TR 15071:2014 w całości poświęcony bezpieczeństwu zabawek. Zawiera on zestawienia tłumaczeń ostrzeżeń i instrukcji pochodzących z wieloczęściowej normy EN 71 dotyczącej tego samego zagadnienia. Terminy te przetłumaczono aż na 28! języków (jest także wersja polska). Dla producentów, importerów, jednostek nadzoru rynku i laboratoriów przeprowadzających badania zabawek ten dokument wydaje się nieodzowny.

Zapraszamy także do lektury stałych rubryk miesięcznika.

Redakcja

**Poniżej przedstawiona jest treść dokumentu określającego podstawy prawne działalności PKN.
„Przegląd Techniczny”
dział „Wiadomości Polskiego Komitetu Normalizacyjnego”
1925 r.**

Podstawy prawne działalności P. K. N.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 2.VII.1923 r.¹⁾ oraz z dn. 15.X 1924 r.²⁾ w przedmiocie utworzenia Komitetu Technicznego przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu dla normalizacji wytworów przemysłowych oraz ich dostawy.

Na podstawie art. 18 dekretu z dnia 3 stycznia 1918 roku (Dz. Pr. Nr. 1 por.) zarządza się co następuje:

1. Przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu tworzy się Komitet Techniczny dla normalizacji wytworów przemysłowych oraz ich dostawy, jako zawodową instytucję doradczą dla wszystkich Ministerstw.

2. Do zadań Komitetu Technicznego należy:

- 1) rozpatrywanie wniosków Ministerstw, organizacji gospodarczych społecznych instytucji i naukowych w sprawach ogólnych warunków technicznych i przepisów odbiorczych, mających obowiązywać przy dostawie przedmiotów zamawianych przez instytucje rządowe;
- 2) rozpatrywanie wniosków Ministerstw, organizacji gospodarczych społecznych, instytucji naukowych w sprawie ustalania warunków, jakim odpowiadać powinny materiały używane do wyrobu rozmaitych przedmiotów, zamawianych przez instytucje rządowe, a także mających zastosowanie w ogóle w przemyśle;
- 3) koordynowanie już zapoczątkowanej przez szereg fabryk i organizacji działalności w kierunku normalizacji wytworów przemysłowych.

Oprócz tego, do opinii Komitetu Technicznego mogą być przekazywane inne sprawy, w których zasięgnięcie opinii Komitetu Minister Przemysłu i Handlu uzna za pożądane.

3. W sprawach wyżej wymienionych zainteresowane Ministerstwa winny nadsyłać opracowane przez siebie wnioski dla rozpatrzenia przez Komitet.

4. W skład Komitetu Technicznego wchodzi:

- 1) Przewodniczący powołany przez Ministra Przemysłu i Handlu;
- 2) 10 przedstawicieli Rządu;
- a) czterech przedst. Ministerstwa Przem. i Handlu:
po jednym z Departamentów Górniczo-Hutniczego, Przemysłowego, Handlowego i do spraw Górnego Śląska.
p o j e d n y m :
- b) Ministerstwa Spraw Wojskowych, c) Ministerstwa Kolei

Żelaznych, d) Ministerstwa Robót Publicznych, e) Ministerstwa Poczty i Telegrafów, f) Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, g) Głównego Urzędu Miar;

3) Siedmiu przedstawicieli przemysłu, dwóch przedstawicieli zawodowych organizacji społecznych i sześciu przedstawicieli instytucji naukowych.

Minister Przemysłu i Handlu określi, które z tych organizacji będą powołane do delegowania swych przedstawicieli do Komitetu.

5. W miarę potrzeby, w posiedzeniach Komitetu mogą brać udział z głosem doradczym i inne osoby, zaproszone przez przewodniczącego.

6. Przedstawiciele Ministerstw oraz ich zastępców do Komitetu Technicznego delegują odnośni Ministrowie.

Kandydatów na przedstawicieli przemysłu i instytucji społecznych oraz na ich zastępców w Komitecie Technicznym proponują odnośne instytucje, powołuje ich Minister Przemysłu i Handlu.

7. Posiedzenia Komitetu Technicznego zwołuje przewodniczący z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z Ministerstw.

Uchwały Komitetu zapadają prostą większością głosów i są miarodajne, o ile w posiedzeniach bierze udział przynajmniej połowa członków. W razie równości głosów, rozstrzyga głos przewodniczącego.

Sprawy Komitetu Technicznego załatwia wyznaczony przez Ministra Przemysłu i Handlu urzędnik tegoż Ministerstwa.

8. Kredyt na wydatki związane z działalnością Komitetu Technicznego preliminowany zostanie w porozumieniu z Ministrem Skarbu w budżecie Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

9. Komitet Techniczny może być rozwiązany rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu.

10. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Przemysłu i Handlu.

11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

1, „Monitor Polski” No 1 157 z 1923 r., poz. 193.

2, „Monitor Polski” No 246 z 1924 r., poz. 777.

Bezpieczeństwo informacyjne w społeczeństwie informacyjnym

Konferencja „Bezpieczeństwo informacyjne w szkole i placówce oświatowej”, zorganizowana 30 października 2014 r. z inicjatywy Ośrodka Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie oraz Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, była skierowana do dyrektorów, nauczycieli szkół, przedszkoli i placówek oświatowych oraz przedstawicieli organów prowadzących. Do tych osób, których obowiązkiem jest ochrona aktywów informacyjnych przetwarzanych w szkole, w tym danych osobowych. Na konferencji wielostronnie i wieloaspektowo przedstawiono kwestie bezpieczeństwa informacyjnego w dziedzinie oświaty i edukacji.

Zagadnienia podstawowe dla bezpieczeństwa informacyjnego oraz ochrony danych osobowych przedstawił w swoim wystąpieniu **Karol Semik**, Mazowiecki Kurator Oświaty. Bezpieczeństwo informacyjne stanowi przecież istotny aspekt działania szkół i placówek oświatowych. Bardzo ważne dla bezpieczeństwa uczniów jest umiejętne i skuteczne przeciwdziałanie zagrożeniom, które niesie ze sobą globalizacja.

Od strony normalizacyjnej ujął zagadnienie **Tomasz Schweitzer**, Prezes PKN. W wykładzie inauguracyjnym omówił nie tylko genezę normalizacji, ale wskazał, jak w przeszłości próbowano znormalizować pewne produkty. Stwierdził, że głównymi „wadami” normalizacji są: utrata monopolu, obniżenie cen i konkurencja. A co dostajemy w zamian? Powstają nowe przedsiębiorstwa; tworzą się nowe miejsca pracy zwykle w małych przedsiębiorstwach; rośnie kreatywność przedsiębiorców; rodzą się innowacje, także w postaci nowych maszyn, technologii; rośnie wiedza specjalistyczna; maleją ceny. Na koniec podkreślił, że „medium, które najskuteczniej rozpo-

wszechnia innowacje jest normalizacja”.

Temat kontynuowała **Grażyna Ożarek**, Pełnomocnik ds. Polityki Edukacyjnej w PKN. Prelegentka wskazała, że wykorzystanie odpowiednich norm jest bardzo istotne, by stworzyć efektywny System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji. Zwróciła uwagę, dlaczego tak ważne jest zabezpieczenie różnych danych, informacji np. danych osobowych, finansowych i innych w placówkach i zakładach. Omówiła także dokumentację, którą należy prowadzić w instytucjach korzystających z polityki bezpieczeństwa informacyjnego. Wskazała, że dzięki efektywnemu SZBI: skutecznie chronimy wszystkie zasoby informacyjne, spełniamy wymagania prawne, odpowiednio reagujemy na incydenty zagrażające bezpieczeństwu informacji i wychowujemy do egzystowania w społeczeństwie informacyjnym, uczulając na to, jak wrażliwe są informacje nas dotyczące.

Kolejne referaty dotyczyły m.in. kwestii zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym w szkole, przetwarzania danych osobowych, bezpieczeństwa

Nie zdajemy sobie też sprawy, że każde naciśnięcie przycisku „Like it” może powiedzieć o użytkowniku Facebook’a dużo więcej niż ujawnia on na swoim profilu (Badania naukowców z Zespołu Psychometrii Uniwersytetu Cambridge i centrum badawczego finansowanego przez Microsoft). Specjalne

szkolnej infrastruktury informatycznej itp.

Andrzej Kaczmarek z Generalnego Inspektoratu Ochrony Danych Osobowych mówił o wykorzystaniu norm w projektowaniu i utrzymaniu systemów służących do przetwarzania danych osobowych. Skupił się na aktach prawnych oraz normach dotyczących zabezpieczeń danych osobowych i ich przetwarzania. Przedstawił też przykłady zbiorów danych przetwarzanych w szkole oraz zasady polityki bezpieczeństwa.

Kolejno prezentacje przedstawili pracownicy Ośrodka Edukacji Informatycznej - **Grażyna Gregorczyk, Stanisław Wierzbicki i Michał Grzesiak**, którzy omawiali możliwości gromadzenia danych w chmurze internetowej, bezpieczeństwo i prywatność w szkole oraz infrastrukturę informatyczną, łącza, hasła, filtry i monitoring.

Grażyna Gregorczyk nawiązała do raportu „Nowe media w polskiej szkole”. Raport uświadamia, że 91% nastolatków codziennie korzysta z Internetu, średnio poświęcając na surfowanie 2,5 godziny na dobę. Ze wstępnej analizy wyników ankiety wynika, że:

- dzieci i młodzież są zorientowani w sprawach ochrony danych osobowych i bezpiecznych zachowań w sieci;
- zachowanie prywatności w komunikacji internetowej jest dla nich ważne, jednak większość z nich jest niekonsekwentna w praktyce;
- niezależnie od tego, z jakich internetowych usług czy aplikacji młodzież korzysta - zapomina o dbałości o swoje dane osobowe, nierozważnie i chętnie udostępniają na potrzeby różnych usług swoje dane: imiona, nazwiska, adresy mailowe, wiek lub datę urodzenia, zachowania i zainteresowania oraz swoje zdjęcia i filmy.

programy komputerowe mogą z powodzeniem określać informacje dotyczące: płci, orientacji seksualnej, wyznania, poglądów politycznych, inteligencji, a nawet faktów z przeszłości użytkownika. Na podstawie „lajków” można określić:

- kolor skóry (95%)
- płeć (93%)
- orientację seksualną (88%)
- poglądy polityczne (85%)
- wyznanie religijne (82%)
- IQ (78%)
- wiek (75%)
- palenie papierosów (73%)
- status społeczny (67 %)
- używanie narkotyków (65%)

Jako ostatni na konferencji wystąpił pracownik konsorcjum FEN - **Daniel Żukowski**. W swojej prezentacji przedstawił bezpieczną sieć w szkole, podkreślił czym się kierować przy zakładaniu sieci w placówce oświatowej, jakie parametry są ważne, a które mniej.

Celem konferencji była wymiana doświadczeń i zaprezentowanie dobrych praktyk w zakresie organizacji skutecznego systemu zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym (SZBI) w szkole i placówce oświatowej. Trzeba mieć świadomość tego, że znaczenie bezpieczeństwa informacyjnego nieustająco rośnie.

J.S.

Normalizacja bezpieczeństwa publicznego

W dniach 16 i 17 października 2014 r. w Pułtusku odbyło się XVI Seminarium „Forum monitoringu polskiego” pt. „Aktualne aspekty prawno-normatywne oraz kierunki rozwoju systemów monitoringu”.

Wystąpienia zgrupowano w bloki tematyczne. W pierwszym dniu zrealizowano dwa bloki: normalizacyjny (stan normalizacji europejskiej i międzynarodowej w zakresie monitoringu) i techniczny (innowacyjne rozwiązania organizacyjno-techniczne w monitoringu - przykłady zastosowań). Natomiast w drugim dniu przewidziano następujące bloki tematyczne: aktualne wymagania monitoringu pożarowego oraz jakość, przedsiębiorczość i usługi w monitoringu.

Otwarcia seminarium dokonał przewodniczący Komitetu Technicznego 52 przy Polskim Komitecie Normalizacyjnym dr inż. Andrzej Ryczer z Politechniki Warszawskiej. Następnie, w ramach bloku normalizacyjnego, swoje referaty zaprezentowali:

- prof. dr hab. Edmund Szveda „Przemiany w uwarunkowaniach technicznych bezpieczeństwa lokalnego;

- mgr inż. Ryszard Grabiec „Nowe Normy Międzynarodowe i Europejskie dotyczące obszaru bezpieczeństwa publicznego”;

- przedstawiciel Sztabu Generalnego WP „Kierunki prac dotyczących nowelizacji Normy Obronnej NO-04-A004 Obiekty Wojskowe. Systemy alarmowe. Arkusze 1-9 oraz opracowania projektu nowego arkusza Normy Obronnej NO-04-A009-1 Obiekty Wojskowe. Zabezpieczenia mechaniczne. Wymagania ogólne i parametry”;

- dr inż. Andrzej Ryczer zaprezentował referat „Jakość usług branży alarmowych systemów zabezpieczeń i monitoringu - projekty nowych specyfikacji europejskich”;

- zaprezentowano referat dr. inż. Krzysztofa Meszyńskiego pt. „Obiekty szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa jako przedmioty szczególnej ochrony”;

- dr inż. Andrzej Ryczer zaprezentował referat dr. inż. Andrzeja Wójcika pt. „Wymagania i standardy ochrony danych osobowych w zakresie organizacyjno-technicznym - cz. 1; Praktyczne wskazówki ochrony danych osobowych w systemach monitoringu wizyjnego - cz. 2”.

Przedstawiciel PKN Ryszard Grabiec w swoim wystąpieniu skupił się na przedstawieniu stanu znormalizowania obszaru bezpieczeństwa publicznego w ramach prac organizacji normalizacyjnych europejskich (CEN, CENELEC) i międzynarodowych (ISO, IEC). W referacie zwrócił uwagę na istotę norm, ich stosowanie i normowanie oraz duże znaczenie Norm Europejskich dla władz UE. Najnowsze normy i dokumenty normalizacyjne, tj. opublikowane w latach 2013 i 2014 zostały w referacie wyróżnione, jak również dodano informację o ich wprowadzeniu (lub wprowadzaniu) do Polskich Norm (PN). W podsumowaniu zwrócił uwagę na dającą się zauważyć intensyfikację prac normalizacyjnych z zakresu bezpieczeństwa publicznego, powszechnego, ochrony ludności i mienia, na zaawansowany stan znormalizowania obszaru systemów sygnalizacji pożaru i systemów alarmowych. Problemem jest brak krajowych przedstawicieli w pracach ISO/TC 223 ds. Bezpieczeństwa powszechnego i CEN/TC 391 ds. Bezpieczeństwa powszechnego i ochrony ludności, w których opracowywane są normy ważne dla bezpieczeństwa publicznego i powszechnego.

Następne wystąpienia w kolejnych blokach tematycznych przebiegały zgodnie z programem i przyjmowane były z zainteresowaniem.

Tegoroczne Seminarium, podobnie jak podobne konferencje i seminaria zorganizowane w ubiegłych latach, okazało się inicjatywą wartościową i przydatną dla podmiotów aktywnych na rynku bezpieczeństwa powszechnego, ochrony ludności i mienia (systemy alarmowe i systemy monitorowania i powiadamiania).

Organizatorzy oraz uczestnicy seminarium wspólnie doszli do wniosku, że inicjatywa jest potrzebna i będzie kontynuowana w przyszłości.

R.G.

Przygotowanie instrukcji użytkowania

Pierwsza norma dokumentacyjna PN-EN 82079-1:2013-05

PKN wspólnie z Naczelną Organizacją Techniczną oraz Polskim Stowarzyszeniem Biur Tłumaczeń zorganizował 10 października 2014 r. konferencję, której celem było przybliżenie postanowień normy PN-EN 82079-1:2013-05 Przygotowanie instrukcji użytkowania - Opracowanie struktury, zawartość i sposób prezentacji - Część 1: Zasady ogólne i wymagania szczegółowe.

Norma PN-EN 82079-1 ma duże znaczenie w strukturze innych norm, przepisów polskich i UE, najlepszych praktyk i procesów w przemyśle i innych branżach. Dokument ten ma na tyle istotne zastosowanie w zarządzaniu dokumentacją techniczną, że poświęcono mu całą konferencję.

Uczestników konferencji powitali Tomasz Schweitzer, Prezes PKN, Ryszard Marcińczak, Wicedyrektor CBT oraz Monika Popiołek, Przewodnicząca KT 256 ds. Terminologii, Innych Zasobów Językowych i Zarządzania Treścią.

Prelegenci zgodnie podkreślali, że znormalizowanie i ujednoczenie zasad przygotowywania instrukcji użytkowania jest bardzo ważne ze względu na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa użytkownikom produktu.

Krzysztof Zawiślak w swojej prezentacji pt. „Nowe ramy prawne” przedstawił informacje dot. zmian wprowadzonych w nowym podejściu. Wyjaśnił, że wynikało to m.in. z faktu, że dyrektywy nowego podejścia nie funkcjonowały w ten sam sposób we wszystkich krajach UE. Z tej przyczyny producenci nie odnosili takich samych zysków z poprawy technologii ich wyrobów, pomimo pełnego dostępu do wspólnego rynku, a na unijnym rynku w dalszym ciągu pojawiały się niebezpieczne produkty. Dlatego wprowadzono Nowe ramy prawne (NLF). W swoim wystąpieniu omówił również, jakie wymagania muszą spełniać organy nadzoru rynku oraz jednostki akredytujące.

Na samej normie skupiła się kolejna prelegenta M. Popiołek, która w swojej prezentacji szczegółowo przedstawiła jej zakres, zawartość, przeznaczenie i zastosowanie. Wyeksponowała zasady ogólne i wymagania szczegółowe dotyczące projektowania

Od lewej: R. Marcińczak, I. Idzkowska-Borek, M. Popiołek, K. Zawiślak, A. Górską, T. Schweitzer.

i redagowania wszelkich typów instrukcji użytkowania niezbędnych lub przydatnych dla użytkowników produktów wszelkiego rodzaju. PN-EN 82079-1 przeznaczona jest dla wszystkich podmiotów zaangażowanych w przygotowanie instrukcji użytkowania. Ponadto norma zawiera wiele ważnych terminów i definicji oraz podaje charakterystykę nowego zawodu na rynku polskim - autora dokumentacji technicznej.

Od strony praktycznej zinterpretowały dokument A. Górską z firmy Emerson i I. Idzkowska-Borek (EU-Certo Office). Obie prelegentki stwierdziły, że ujednoczenie wymagań dot. instrukcji użytkowania jest bardzo ważne, bo porządkuje wiele kwestii. Dodatkowo I. Idzkowska-Borek wskazała, że instrukcja obsługi zabezpiecza i producenta, i użytkownika w sytuacjach roszczenia.

PN-EN 82079-1 opisuje proces tworzenia instrukcji użytkowania, jej strukturę, zawartość i elementy wynikające z obowiązku informacyjnego i względów bezpieczeństwa oraz sposób właściwego opracowania dokumentacji technicznej pod kątem przyszłego procesu lokalizacji. Norma określa również, jakie informacje powinny być umieszczane na wyrobie i w jaki sposób.

oprac. J.S.

Zofia Błaszkiwicz
Instytut Nafty i Gazu - Państwowy Instytut Badawczy

Normalizacyjne aspekty kryteriów zrównoważonego rozwoju biopaliw - norma EN 16214

W artykule zaprezentowano dokumenty UE odnoszące się do tematyki kryteriów zrównoważonego rozwoju. Omówiono stan prac prowadzonych obecnie w Europejskim Komitecie Normalizacyjnym (CEN) w Komitecie Technicznym CEN/TC 383 Sustainably produced biomass for energy applications nad opracowaniem Normy Europejskiej EN 16214. Przedstawiono umiejscowienie tematyki kryteriów zrównoważonego rozwoju w Polskim Komitecie Normalizacyjnym (PKN) [...].

Dyrektywy i komunikaty Komisji Europejskiej dotyczące kryteriów zrównoważonego rozwoju

W kwietniu 2009 r. zostały ustanowione dwie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady:

- dyrektywa 2009/28/WE (dyrektywa RED) odnosząca się do promowania stosowania paliw pochodzących z odnawialnych źródeł energii (OZE) - zgodnie z jej założeniami udział energii pochodzącej z OZE w transporcie w 2020 roku ma wynosić 10%
- dyrektywa 2009/30/WE (dyrektywa FQD) odnosząca się do specyfikacji benzyny i olejów napędowych oraz wprowadzająca mechanizm monitorowania i ograniczania emisji gazów cieplarnianych (GHG) [4]. Regulacja ta w artykule 7 określa wymagania, jakie powinien spełnić biokomponent, by mógł być wykorzystany do celów ograniczania emisji GHG w cyklu życia paliw konwencjonalnych. W artykule 7b szczegółowo zostały określone kryteria zrównoważonego rozwoju dotyczące biopaliw.

Kryteria zrównoważonego rozwoju według RED można podzielić na dwa obszary zagadnień. Pierwszy dotyczy zdolności biopaliwa do redukcji emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia względem odpowiednika kopalnego. Drugi odnosi się do ochrony terenów, na których uprawiane są rośliny do produkcji biopaliw. Dyrektywa 2009/28/WE stawia również podmiotom gospodarczym wymagania przedłożenia stosownych informacji, a także przeprowadzenia ich niezależnego audytu. Stwarza to konieczność certyfikacji biopaliw na zgodność z kryteriami zrównoważonego

rozwoju według wymagań RED. Wymagania dotyczące spełnienia przez biopaliwa kryteriów zrównoważonego rozwoju zapisane w dyrektywie RED w znaczącym stopniu ograniczają możliwość stosowania wszystkich rodzajów biopaliw. Kluczowa, poza zachowaniem wymagań odnośnie do wykorzystania gruntów, jest zdolność biopaliw do redukcji emisji gazów cieplarnianych wynikająca w dużej części z nakładów energetycznych niezbędnych do wyprodukowania biopaliwa w całym cyklu życia. Z punktu widzenia spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju niezmiernie istotna jest energochłonność procesu, która wpływa bezpośrednio na ilość wyemitowanych gazów cieplarnianych. Przeprowadzenie optymalizacji procesu produkcyjnego pod kątem efektywności energetycznej może mieć istotny wpływ na ostateczny wynik wskaźników redukcji emisji gazów cieplarnianych przez biopaliwa. Aby biokomponent mógł zostać uznany za spełniający kryteria zrównoważonego rozwoju, musi sprostać wymaganiom z zakresu upraw surowców oraz charakteryzować się odpowiednią zdolnością do redukcji GHG w cyklu życia. Poświadczeniem tego faktu ma być uzyskanie przez dostawcę stosownego certyfikatu w ramach wybranego systemu certyfikacji. Jednym z elementów audytu jest ocena wyznaczenia wartości emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia. Poprawność tej procedury jest więc niezwykle istotna, a wpływa na to wiele czynników, w tym sposób alokacji emisji GHG, jak i wykorzystane narzędzia obliczeniowe.

W 2010 r., w celu ułatwienia wdrożenia dyrektywy RED, Komisja Europejska wydała komunikaty, które w wybranym zakresie objaśniają sposób

realizacji postanowień dyrektywy:

- *Komunikat Komisji w sprawie dobrowolnych systemów i wartości standardowych w systemie kryteriów zrównoważonego rozwoju dla biopaliw i biopłynów UE (2010/C 160/01)*
- *Komunikat Komisji w sprawie praktycznego wdrożenia unijnego systemu kryteriów zrównoważonego rozwoju biopaliw i biopłynów oraz obowiązujących zasad obliczeń w odniesieniu do biopaliw (2010/C 160/02)*.

Komunikat Komisji 2010/C 160/02 określa sposoby, dzięki którym państwa członkowskie i podmioty gospodarcze mogą praktycznie wdrażać kryteria zrównoważonego rozwoju oraz przedstawia obowiązujące zasady obliczania w odniesieniu do biopaliw, zawarte w dyrektywie w sprawie odnawialnych źródeł energii. Komunikat ten nie ma charakteru prawnie wiążącego. Jego celem jest wspomaganie państw członkowskich oraz usprawnienie spójnego wdrażania kryteriów zrównoważonego rozwoju. Towarzyszy mu odrębny komunikat 2010/C 160/01, a także wytyczne Komisji Europejskiej odnoszące się do obliczania zasobów węgla w ziemi. Komunikat ten porusza wiele zagadnień, począwszy od zakresu stosowania kryteriów zrównoważonego rozwoju, przez objaśnienie, które substancje objęte są dyrektywą, aż po wyliczenie wartości rzeczywistej i określenie terenów o wysokiej wartości różnorodności biologicznej. Wyjaśnia też zagadnienia związane z pojęciem „tereny zasobne w pierwiastek węgla”. Szczegółowe wytyczne w tym zakresie zostały zawarte w decyzji Komisji z 10 czerwca 2010 r. w sprawie obliczania zasobów węgla w ziemi do celów załącznika V do dyrektywy 2009/28/WE (2010/335/UE).

Komitet Techniczny CEN/TC 383

W celu podjęcia pracy nad Normami Europejskimi związanymi z zasadami zrównoważonego rozwoju w 2008 r. w Europejskim Komitecie Normalizacyjnym (CEN) został powołany Komitet Techniczny CEN/TC 383 *Sustainably produced biomass for energy applications*. Ramy prac CEN/TC 383 określono w dyrektywie w sprawie energii ze źródeł odnawialnych - RED (2009/28/WE). Kryteria zrównoważonego rozwoju dotyczące jakości benzyny i olejów napędowych zostały zawarte również w dyrektywie w sprawie jakości paliwa - FQD (98/70/WE), zmienionej przez dyrektywę 2009/30/WE.

W maju 2009 r. Komisja Europejska zwróciła się do CEN/TC 383 o podjęcie prac nad normami.

W Komitecie Technicznym CEN/TC 383 zostały utworzone następujące grupy robocze (WG):

WG 1 Terminology, consistency of evaluation methods and other cross-cutting issues

WG 2 GHG emission balance, fossil fuel balance, and respective calculations, using a life-cycle approach

WG 3 Biodiversity and environmental aspects

WG 4 Economic and social aspects (obecnie nie działa)

WG 5 Verification and auditing

WG 6 Indirect effects

Tematyka Komitetu Technicznego CEN/TC 383 usytuowana została w Polskim Komitecie Normalizacyjnym następująco:

- komitetem wiodącym jest - zlokalizowany w Sektorze Górnictwa - Komitet Techniczny 144 ds. Koksu i Przetworzonych Paliw Stałych, którego sekretariat prowadzi Polski Komitet Normalizacyjny;
- komitetem współpracującym jest - zlokalizowany w Sektorze Chemii - Komitet Techniczny 222 ds. Przetworów Naftowych i Cieczy Eksploatacyjnych, obejmujący zakresem paliwa płynne, w tym biopaliwa, poprzez Podkomitet ds. Paliw Płynnych KT 222. Sekretariat KT 222 i sekretariat Podkomitetu ds. Paliw Płynnych prowadzi Instytut Nafty i Gazu - Państwowy Instytut Badawczy.

Charakterystyka normy

Komitet Techniczny CEN/TC 383 obecnie jest w trakcie finalizowania prac nad czteroczęściową Normą Europejską EN 16214. Części pierwsza i trzecia normy EN 16214, spośród czterech opracowywanych, zostały opublikowane w 2012 r., kolejna, czwarta ukazała się w styczniu 2013 r., a część druga rok później [Tablica 1]. Norma Europejska (EN) to norma przyjęta przez CEN/CENELEC i związana z obowiązkami wprowadzenia jej jako identycznej normy krajowej oraz wycofania wszystkich sprzecznych norm krajowych. W przedmowie w Normach Europejskich znajduje się zapis: *This European Standard shall be given the status of a national standard, either by publication of an identical text or by endorsement, at the latest by [...], and conflicting national standards shall be*

Tablica 1. Norma Europejska EN 16214

EN 16214-1:2012 (08-2012)	<i>Sustainability criteria for the production of biofuels and bioliquids for energy applications - Principles, criteria, indicators and verifiers - Part 1: Terminology</i>
CEN/TS 16214-2:2014 (01-2014)	<i>Sustainability criteria for the production of biofuels and bioliquids for energy applications - Principles, criteria, indicators and verifiers - Part 2: Conformity assessment including chain of custody and mass balance</i>
EN 16214-3:2012 (08-2012)	<i>Sustainability criteria for the production of biofuels and bioliquids for energy applications - Principles, criteria, indicators and verifiers - Part 3: Biodiversity and environmental aspects related to nature protection purposes</i>
EN 16214-4:2013 (01-2013)	<i>Sustainability criteria for the production of biofuels and bioliquids for energy applications - Principles, criteria, indicators and verifiers - Part 4: Calculation methods of the greenhouse gas emission balance using a life cycle analysis approach</i>

withdrawn at the latest by [...]. Norma EN 16214-4:2013, która ukazała się w styczniu 2013 r., zgodnie z przepisami wewnętrznymi CEN/CENELEC w terminie do 6 miesięcy została wprowadzona do zbioru Polskich Norm jako norma PN-EN 16214-4:2013-06 Kryteria zrównoważonego wykorzystania biopaliw i bioptynów do produkcji energii - Zasady, kryteria, wskaźniki i weryfikatory - Część 4: Metody obliczeniowe bilansu emisji gazów cieplarnianych za pomocą analizy cyklu życia. Zgodnie z nowymi zasadami numeracji Polskich Norm symbol „-06” oznacza miesiąc publikacji. Jeżeli norma zostanie opracowana w języku polskim (identyczny tekst w języku polskim), cytowany wyżej zapis w przedmowie będzie tłumaczony jako: „Niniejsza Norma Europejska powinna uzyskać status normy krajowej, przez opublikowanie identycznego

tekstu lub uznanie, najpóźniej do lipca 2013 r., a normy krajowe sprzeczne z niniejszą normą powinny być wycofane najpóźniej do lipca 2013 r.”.

PN-EN 16214-4:2013-06 jest już Polską Normą wprowadzoną w języku oryginału. W przedmowie krajowej znajduje się zapis: „Istnieje możliwość przetłumaczenia normy na język polski na wniosek zainteresowanych środowisk. Decyzję podejmuje właściwy Komitet Techniczny”. Norma w języku polskim, tzw. czwarta wersja językowa, zgodnie z nowymi procedurami PKN nie zastępuje normy w języku oryginału; obie wersje językowe - angielska i polska - funkcjonują równolegle i mają identyczny numer referencyjny.

Trzy opublikowane Polskie Normy wprowadzające do zbioru PN Normy Europejskie z grupy EN 16214 przedstawiono w tablicy 2.

Tablica 2. Polska Norma PN-EN 16214

PN-EN 16214-1:2013-02 EN 16214-1:2012 (08-2012)	<i>Kryteria zrównoważonego wykorzystania biopaliw i bioptynów do produkcji energii - Zasady, kryteria, wskaźniki i weryfikatory - Część 1: Terminologia</i>
PN-EN 16214-3:2013-02 EN 16214-3:2012 (08-2012)	<i>Kryteria zrównoważonego wykorzystania biopaliw i bioptynów do produkcji energii - Zasady, kryteria, wskaźniki i weryfikatory - Część 3: Bioróżnorodność i aspekty środowiskowe w odniesieniu do aspektów ochrony środowiska naturalnego</i>
PN-EN 16214-4:2013-06 EN 16214-4:2013 (01-2013)	<i>Kryteria zrównoważonego wykorzystania biopaliw i bioptynów do produkcji energii - Zasady, kryteria, wskaźniki i weryfikatory - Część 4: Metody obliczeniowe bilansu emisji gazów cieplarnianych za pomocą analizy cyklu życia</i>

Na stronie www.pkn.org.pl Polskiego Komitetu Normalizacyjnego można uzyskać podstawowe informacje o tych normach, między innymi o kodzie ICS, cenie normy i liczbie stron.[...]

Tablica 3. Projekt Specyfikacji Technicznej CEN FprCEN/TS 16214-2 - informacja ze strony internetowej CEN

WI number	Project reference	Current status	Foreseen date of availability
00383010	FprCEN/TS 16214-2	Under Approval	2013-12

Date of availability (dav) oznacza datę udostępnienia, czyli datę, od której tekst ostateczny zatwierdzonej publikacji CEN/CENELEC, w oficjalnych wersjach językowych, jest rozprowadzany przez Centrum Zarządzania CEN-CENELEC.

Projekt drugiej części normy FprEN 16214-2 Sustainability criteria for the production of biofuels and bioliquids for energy applications - Principles, criteria, indicators and verifiers - Part 2: Conformity assessment including chain of custody and mass balance w głosowaniu krajów członkowskich CEN nad przyjęciem projektu końcowego (Formal Vote) nie uzyskał wymaganej liczby głosów. Głosowanie odbyło się w terminie od 14 czerwca do 14 sierpnia 2012 r. W wyniku sprzeciwu krajów członkowskich o znaczącej wadze głosów ważonych: Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Niemiec, Francji uzyskano 49,84% głosów poparcia przy wymaganych 71%. W związku z tym została podjęta decyzja o zmianie statusu dokumentu z Normy Europejskiej na Specyfikację Techniczną.

Specyfikacja Techniczna (TS) to dokument przyjęty przez CEN/CENELEC, który w przyszłości może być uzgodniony jako Norma Europejska, ale w przypadku którego obecnie:

- nie można było uzyskać wymaganego poparcia dla zatwierdzenia go jako Normy Europejskiej;
- są wątpliwości, czy osiągnięto konsens;
- tematyka jest nadal w trakcie rozwoju technicznego lub
- istnieje inny powód uniemożliwiający opublikowanie dokumentu bezpośrednio jako Normy Europejskiej.

UWAGA: Specyfikacja Techniczna nie powinna być sprzeczna z istniejącymi Normami Europejskimi.

W głosowaniu nad FprCEN/TS 16214-2, zakończonym 13 września 2013 r., uzyskano wymagany konsens (76,06%) mimo dalszego sprzeciwu Niemiec, Austrii i Francji. [...]

Podsumowanie

Dyrektywa RED nakłada na przedsiębiorców obowiązek wdrożenia bilansu masy i wyznaczania emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia biopaliw. W celu ułatwienia wdrożenia tej dyrektywy Komisja Europejska wydała komunikaty, które objaśniają w wybranym zakresie sposób realizacji jej postanowień.

Powołany w celu opracowania norm ujmujących tematykę zrównoważonego rozwoju Komitet Techniczny CEN/TC 383 przygotował trzy spośród czterech norm. Cztery dokumenty, Specyfikacja Techniczna, ukazał się w styczniu 2014 r. Norma EN 16214 ujmuje te zagadnienia w sposób usystematyzowany i kompleksowy, dzięki czemu wdrożenie wymagań dyrektywy jest łatwiejsze.

Włączenie się w prace grup roboczych (WG) w CEN daje dostęp do informacji normalizacyjnych na najwcześniejszym etapie oraz możliwość wpływu na postanowienia zawarte w normach.

Stanowisko Polski, jako państwa członkowskiego o dużej wadze głosów, może mieć istotny wpływ na ustalenia dotyczące norm. Wprowadzenie polskich wersji normy EN 16214 ułatwi zainteresowanym polskim przedsiębiorcom wdrożenie wymagań dyrektywy. [...]

Artykuł powstał na podstawie pracy INiG pt. Przegląd norm i innych dokumentów normalizacyjnych z zakresu przetworów naftowych i biokomponentów, obejmujących specyfikacje oraz metody badań, w aspekcie spełnienia przez biokomponenty i biopaliwa kryteriów zrównoważonego rozwoju - nr zlecenia: 1621/TN/11, nr archiwalny: DK-4100-273/11.[...]

*Przedruk artykułu z miesięcznika „Nafta-Gaz”
2014 nr 8, s. 541 - 547.
Skrzydło pochodzą od redakcji.*

Informacje z sektorów

© Sergey Nivens - Fotolia.com

Posiedzenie CEN/TC 239

W dniach 6-8 października 2014 roku w Polskim Komitecie Normalizacyjnym odbyło się XLVIII posiedzenie europejskiej grupy roboczej CEN/TC 239/WG 1 „Medical vehicles and their equipment - Stretchers and other patient handling equipment” oraz XXVIII plenarne posiedzenie komitetu technicznego CEN/TC 239 „Rescue systems”.

W imieniu Prezesa PKN zebranych oficjalnie przywitała Dyrektor Wydziału Relacji Zewnętrznych Ewa Zielińska. W roli moderatora dyskusji na posiedzeniach WG 1 wystąpił Przewodniczący Per Kristian Andersen. W spotkaniu uczestniczyli eksperci z: Austrii, Belgii, Danii, Finlandii, Francji, Holandii, Niemiec, Norwegii, Polski, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Włoch. Polska była reprezentowana przez grupę pięcioosobową, w skład której weszli eksperci i obserwatorzy. Posiedzenie WG 1 miało charakter dyskusji panelowej i było poświęcone nowelizacji normy EN 1789:2007+A1:2010 Medical vehicles and their equip-

ment - Road ambulances (PN-EN 1789+A1:2011 Pojazdy medyczne i ich wyposażenie - Ambulanse drogowe) - jednej z najistotniejszych norm w obszarze ambulansów medycznych. Norma EN 1789:2007+A1:2010 obejmuje kluczowe wymagania dotyczące konstrukcji, badania, osiągnięć i wyposażenia ambulansów drogowych stosowanych do transportu i sprawowania opieki nad pacjentami oraz wymagania dotyczące przedziału dla pacjenta. Norma nieustannie ewoluuje w zakresie niezbędnych wymagań technicznych, jakie powinny spełniać ambulanse drogowe w celu zapewnienia bezpieczeństwa pacjentowi

oraz swobody wykonania akcji medycznych.

Na posiedzeniu WG 1 eksperci przedstawili uwagi i propozycje zmian normy. Następnie przystąpiono do szczegółowego przeglądu treści normy, który będzie kontynuowany na kolejnych posiedzeniach. Podczas obrad uzgodniono, że ambulanse powinny być wyposażone w dodatkowy system ostrzegania dźwiękowego w momencie cofania pojazdu oraz wprowadzono niewielkie zmiany w samym zakresie normy. Postanowiono również, iż w normie EN 1789:2007+A1:2010 wymagania dotyczące elektrycznych urządzeń medycznych stoso-

wanych w ambulansach drogowych zostaną zastąpione powołaniami na Normę Międzynarodową IEC 60601-1-12 Medical electrical equipment - Part 1-12: General requirements for basic safety and essential performance - Collateral Standard: Requirements for medical electrical equipment and medical electrical systems used in the emergency medical services environment (Medyczne urządzenia elektryczne - Część 1-12: Wymagania ogólne dotyczące bezpieczeństwa podstawowego oraz funkcjonowania zasadniczego - Norma uzupełniająca: Wymagania dotyczące medycznych urządzeń elektrycznych i medycznych systemów elektrycznych przeznaczonych do stosowania w środowisku działania medycznych służb ratowniczych). Powyższa zmiana została zaakceptowana przez większość delegacji biorących udział w posiedzeniu, jedynie Francja wstrzymała się od głosu. Norma IEC 60601-1-12:2014

ma być wprowadzona również na szczeblu europejskim jako EN 60601-1-12, która jest proponowana do harmonizacji do Dyrektywy Europejskiej. Komisja Europejska nie podjęła dotąd decyzji w tej sprawie. Warto również wspomnieć, że w ostatnim czasie do normy EN 1789:2007+A1:2010 została opracowana druga zmiana, która powinna zostać wprowadzona do zbioru norm krajowych najpóźniej do marca 2015. Zmiana A2 została zatwierdzona w postaci tekstu skonsolidowanego, EN 1789:2007+A2:2014, a więc zostanie wprowadzona w postaci Polskiej Normy PN-EN 1789+A2, która zastąpi aktualną wersję.

W ostatnim dniu posiedzenia odbyło się krótkie zebranie komitetu CEN/TC 239, któremu przewodniczył Barry Johns - Przewodniczący tego TC. W spotkaniu wzięli udział: Sekretarz CEN/TC 239 oraz grupy roboczej WG 1 Sabrina Mann, Przewodniczący WG 1 i WG 5 Per Kristian Andersen, Konsultant

Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego Tony Wilkes, Sekretarz WG 4 Joakim Falk oraz Sekretarz WG 5 Inger S. Jorgensen. Na posiedzeniu TC przedstawiono sprawozdania grup roboczych działających w obrębie komitetu technicznego CEN/TC 239 oraz podjęto uchwały dotyczące wydłużenia końcowego terminu dostarczenia projektów roboczych opracowywanych w WG 4 dotyczących: prEN 13976-1 Rescue systems - Transportation of incubators - Part 1: Interface conditions oraz prEN 13976-2 Rescue systems - Transportation of incubators - Part 2: System requirements.

Kolejne posiedzenie CEN/TC 239/WG 1 zaplanowano na luty lub marzec 2015 roku w Berlinie, natomiast posiedzenie CEN/TC 239 odbędzie się w Wielkiej Brytanii 7 października 2015 r.

*Joanna Mandziuk
Sektor Zdrowia,
Środowiska i Medycyny*

Konferencja dotycząca nowych osiągnięć w dziedzinie tekstyliów, polimerów i skóry

14 października 2014 r. odbyła się I Międzynarodowa Konferencja Nauki dla biznesu: innowacje dla tekstyliów, polimerów i skóry. Konferencja była imprezą towarzyszącą VII Europejskiemu Forum Gospodarczemu - Łódzkie 2014.

Głównym tematem tegorocznej edycji Forum była energetyka, w tym odnawialne źródła energii. Dodatkowo dyskusja skupiła się wokół innych wyselekcjonowanych branż: innowacyjnego włókiennic-

stwa i przemysłu mody, medycyny, farmacji, kosmetyków, nowoczesnego rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego oraz zaawansowanych materiałów budowlanych.

Europejskie Forum Gospodarcze to wydarzenie cykliczne, organizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu samorządu województwa.

Forum skierowane jest do środowiska gospodarczego i do osób przedsiębiorczych, aktywnie poszukujących szans na rozwój.

Spotkanie otworzył Janusz

Baranowski z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego.

Celem konferencji była wymiana doświadczeń między krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi i firmami z sektora przemysłu włókienniczego, polimerowego i skórzanego.

Na konferencji naukowcy i przedsiębiorcy przekazali informacje na temat najnowszych osiągnięć naukowych i technologicznych w postaci wyników prac badawczych, wdrożeń i innych rozwiązań dedykowanych wymienionym gałęziom przemysłu. Dodatkowo podczas konferencji dyskutowano nad problemami, które stoją przed środowiskiem naukowym i biznesowym,

zwłaszcza w kontekście wzajemnej współpracy.

Wystąpili przedstawiciele ośrodków naukowych i przemysłu z Rumunii, Rosji, Belgii, Niemiec, Danii oraz Polski.

Konferencję współorganizował Instytut Przemysłu Skórzanego z Łodzi. Ważne zagadnienie przedstawiła w swoim referacie Izabella Jaruga z Instytutu Przemysłu Skórzanego. Tematem referatu była „Adaptacja do zmian klimatycznych w Europie” i podkreślono w nim konsekwencje efektu cie-

plarnianego - zmiany klimatu, a co za tym idzie całego ekosystemu.

Wśród innowacyjnych zagadnień uwagę zwróciła wspólna praca Politechniki Gdańskiej i Instytutu Przemysłu Skórzanego dotycząca nanokompozytów poliuretanowych zawierających zredukowany tlenek grafenu. Materiały zawierające zredukowany tlenek grafenu mają wyższą wytrzymałość mechaniczną oraz wyższą wytrzymałość statyczną. Mogą być używane do produkcji nowoczesnych podeszew do obuwia. Przedstawiciel firmy HKSDK

z Danii zaprezentował nowe zastosowanie folii poliuretanowych w obuwnictwie. Do ciekawszych osiągnięć należą folie absorbujące tłuszcz, folie nieabsorbujące wilgoci oraz folie stosowane w produkcji obuwia dla strażaków wykazujące ograniczoną chłonność ciepła.

W konferencji wziął udział pracownik Sektora Produktów Powszechnego Użytku.

*Magdalena Piecha-Marasek
Sektor Produktów
Powszechnego Użytku*

Konferencja InnovaTex 2014

W dniach 16-17 października 2014 r. odbyły się w łódzkiej hali Expo II Targi Technicznych Wyrobów Włókienniczych pod patronatem Wydziału Technologii Materiałowych i Wzornictwa Tekstyliów Politechniki Łódzkiej oraz Międzynarodowych Targów Łódzkich.

Wśród wielu wystawców (ok. 40 stoisk wystawowych) swoją obecność zaznaczyły takie firmy jak: Kufner Polska, Contec Sp. z o. o., Andropol SA, Coats Polska, Ariadna Fabryka Nici, Technotex, Magnetix Gorszwa oraz instytuty naukowo-badawcze: Instytut Włókiennictwa, ITB Moratex oraz

Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich.

Targi połączone z Konferencją InnovaTex 2014, która została zorganizowana pod hasłem „Wypełnij swój świat tekstyliami”. Program konferencji został podzielony na kilka sesji tematycznych, obejmujących różne dziedziny życia np. Sesja MEDEX dotyczyła tekstyliów stosowanych w medycynie i rehabilitacji, sesja BUDEX obejmowała zagadnienia związane z budownictwem i wystrojem wnętrz, sesja TECHTEX dotyczyła wyrobów tekstylnych dla kompozytów, obuwia i przemysłu skórzanego, a także zastosowań specjalnych.

Konferencja została potraktowana jako forum wymiany doświad-

czeń między przedstawicielami nauki oraz producentami i użytkownikami tekstyliów technicznych. Poruszane tematy mają wspomóc małe i średnie przedsiębiorstwa w znalezieniu najlepszych rozwiązań technologicznych, a pracownikom naukowym pomogą w wytyczeniu dalszych kierunków działalności badawczej.

*Anna Steidel
Sektor Produktów
Powszechnego Użytku*

Posiedzenie IEC/TC 61

4 - 8 listopada 2014 r. Tokio

- Polska oraz Filipiny zmieniły status z obserwatora na pełnego członka (P) komitetu IEC/ TC 61, co zostało oficjalnie ogłoszone. Iran dołączył do komitetu jako obserwator.

- Regionalne biuro IEC zostanie utworzone w Kenii, aby wesprzeć udział krajów afrykańskich w pracach normalizacyjnych na szczeblu światowym.
- Osoby odpowiedzialne za zwoływanie spotkań grup roboczych (ang. convenors) muszą być powołani na kadencję 3-letnią. Nie

ma ograniczenia liczby kadencji w pełnieniu tej funkcji. Komitety krajowe muszą potwierdzić kandydaturę przed powołaniem na pierwszą kadencję.

- Potwierdzono kandydatury dla obecnych osób zwołujących spotkania grup roboczych przez komitety krajowe, których przedsta-

wiciele byli obecni na spotkaniu. Żadna z osób zwołujących grupy robocze nie jest z Polski.

- Omówiono 28 propozycji zmian w normach będących w zakresie prac komitetu.
- Zaprezentowano nową metodologię w testach odporności sprzętu na ogień, nad którą pracuje grupa robocza przy Komitecie IEC/ TC 89, jak również komitet krajowy Stanów Zjednoczonych (UL).

Meksyk potwierdził, że również stosują podobny test w swoim kraju. Prezentacja jest załączona w pliku „Nichrome Wire Ignition Test.pdf”.

- Komitet krajowy Francji zaproponował zmianę w normie 60335-1 dopuszczający spieniony poliptylen jako obudowę sprzętu AGD. Propozycja została przyjęta sceptycznie. Niemniej jednak dalsze badanie nad możliwością

zastosowania tego materiału jako obudowy będzie kontynuowana, w „Close cell foams.pdf” - prezentacja przykładowych zastosowań omawianego materiału.

- Następne spotkanie komitetu odbędzie się w Waszyngtonie w dniach 15 - 19 czerwca 2015 r.

Sektor Elektryki

Prace prowadzone w KT 23 ds. Maszyn Włókienniczych i Pokrewnych w 2014 roku

Po przeglądzie w 2014 roku KT 23 podjął decyzję o wycofaniu z bazy Polskich Norm aż 25 dokumentów związanych z maszynami włókienniczymi. Dzieje się tak ze względu na to, że rynek maszyn włókienniczych został w znacznej części przejęty przez kraje azjatyckie. Rodzime zakłady, które kilka lat temu prosperowały na naszym rynku znakomicie, dziś walczą o przetrwanie, więc o rozwoju, a tym bardziej o zainteresowaniu normalizacją trudno jest mówić. Nie udało się znaleźć podmiotów, które byłyby zainteresowane nowelizacją norm z przeglądu. Jednakże w pozostałych krajach Unii Europejskiej, w których do tychczas była podobna sytuacja, zaczyna się odczuwać lekkie zmiany w kierunku rozwoju, więc normy związane z tym przemysłem są aktualizowane, a nawet trwają prace nad zupełnie nowymi opracowaniami.

Aktywność komitetu skupia się na opracowywaniu i tłumaczeniu, najważniejszych dla polskiego użytkownika Norm Europejskich

W ramach KT 23 kontynuowano prace rozpoczęte z końcem 2013 r. Dotyczyły one opracowań dwóch norm w polskiej wersji językowej. Były to:

PN-EN 1034-26:2012 Bezpieczeństwo maszyn - Wymagania bezpieczeństwa dotyczące projektowania i konstrukcji maszyn do wytwarzania i maszyn do wykończania papieru - Część 26: Pakowarki zwojów

oraz

PN-EN 1034-16:2012 Bezpieczeństwo maszyn - Wymagania bezpieczeństwa dotyczące projektowania i konstrukcji maszyn do wytwarzania i maszyn do wykończania papieru - Część 16: Maszyny do produkcji papieru i tektury

Obecnie KT 23 podjął decyzję o przygotowaniu dwóch kolejnych części normy EN 1034: PN-EN 1034-21 oraz PN-EN 1034-27, do opracowania w polskiej wersji językowej

W ramach prac w CEN/TC 214 zostały opublikowane kolejne już zmiany do siedmioczęściowej normy dotyczącej przepisów badań hałasu w maszynach włókienniczych (PN-EN ISO 9902-1 do -7:2003/A2:2014-11E).

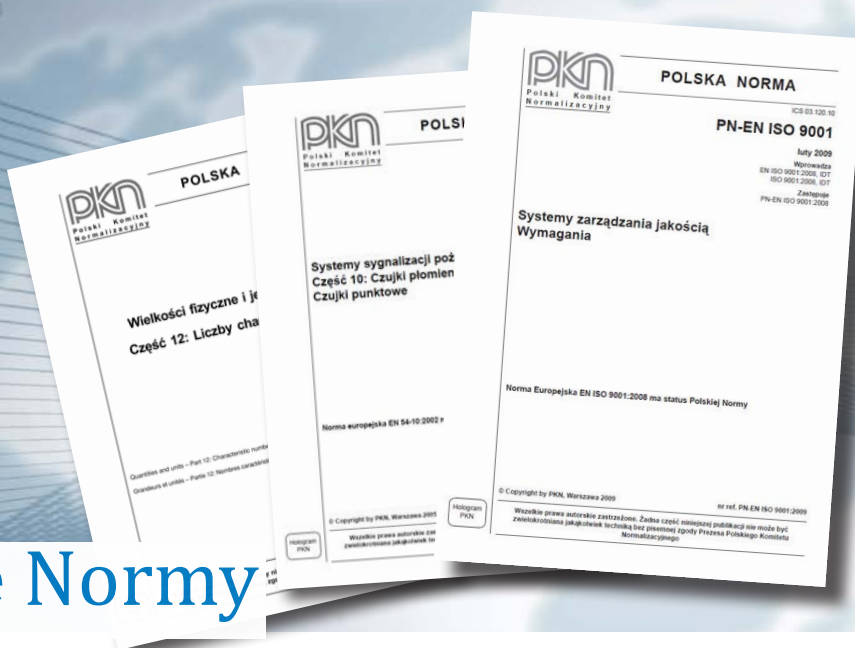
Trwają prace w CEN/TC 198 nad

opracowaniem norm dotyczących technik poligraficznych (prPN-prEN ISO 12643-1 do -4). Pierwszy etap został rozpoczęty, a w październiku KT 23 przesłał do CEN stanowisko krajowe na etapie ankiety. Oczekujemy na dalsze etapy.

Również na etapie ankiety, trwają prace nad normą prPN-prEN ISO 11111-1 dotyczącą bezpieczeństwa maszyn włókienniczych. Zakończenie planowane jest na początek 2015 r.

Z kolei norma prPN-prEN ISO 23771 dotycząca zasad zmniejszających emisji hałasu maszyn włókienniczych na etapie konstruowania jest kontynuacją prac z końca 2013 roku i została ona obecnie poddana pod głosowanie w KT 23. Norma powinna być dostępna w pierwszej połowie 2015 roku.

*Marek Wodziak
Sektor Produktów
Powszechnego Użytku*

Nowe Polskie Normy

Wyposażenie placów zabaw - nowelizacja normy EN 1176

Wyposażenie placów zabaw to tematyka, która przyciąga kolejne podmioty do pracy w KT 2 ds. Sportu i Rekreacji. Są to zarówno firmy zajmujące się produkcją takiego wyposażenia, jak i jednostki kontrolujące place zabaw.

Duże zainteresowanie wzbudza więc nowelizacja wieloczęściowej normy EN 1176 *Playground equipment* opracowywanej w CEN/TC 136 Sports, playground and other recreational facilities and equipment.

W ankiecie znajdują się obecnie następujące projekty:

- prPN-prEN 1176-1 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie - Część 1: Ogólne wymagania bezpieczeństwa i metody badań
- prPN-prEN 1176-2 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie - Część 2: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań huśtawek
- prPN-prEN 1176-3 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie -

Część 3: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań zjeżdżalni

- prPN-prEN 1176-6 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie - Część 6: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań urządzeń kołyszących

W sierpniu 2014 r. w CEN opublikowana została EN 1176-11:2014 *Playground equipment and surfacing - Part 4: Additional specific safety requirements and test methods for cableways*.

W CEN/TC 136 trwają prace nad nowelizacją pozostałych części EN 1176, spośród których na najbardziej zaawansowanym etapie przygotowania znajduje się projekt EN 1176-4 *Playground equipment and surfacing - Part 4: Additional specific safety requirements and test methods for cableways*.

*Kamila Druźbiak
Sektor Produktów
Powszechnego Użytku*

Raport Techniczny CEN/TR 15071 dot. bezpieczeństwa zabawek

W sierpniu 2014 r. opublikowany został dokument, o którym warto wspomnieć, ponieważ może on zainteresować zarówno producentów, importerów, jak i jednostki nadzoru rynku i laboratoria przeprowadzające badania zabawek.

Dokument ten to Raport Techniczny CEN/TR 15071:2014 Safety of toys - National translations of warnings and instructions for use in EN 71 series opracowany przez CEN/TC 52 Bezpieczeństwo zabawek.

Zawiera on zestawienie tłumaczeń ostrzeżeń i instrukcji w wielojęzycznej normie EN 71 dotyczącej bezpieczeństwa zabawek:

- EN 71-1:2011+A3:2014 Safety of toys – Part 1: Mechanical and physical properties
- EN 71-2:2011+A1:2014 Safety of toys – Part 2: Flammability
- EN 71-4:2013 Safety of toys – Part 4: Experimental sets for chemical and related activities

- EN 71-5:2013 Safety of toys – Part 5: Chemical toys (sets) other than experimental sets
- EN 71-7:2014 Safety of toys – Part 7: Finger paints - Requirements and test methods
- EN 71-8:2011 Safety of toys – Part 8: Activity toys for domestic use
- EN 71-12:2013 Safety of toys – Part 12: N-Nitrosamines and N-nitrosatable substances
- EN 71-13:2014 Safety of toys – Part 13: Olfactory board games, cosmetic kits and gustative games

Tłumaczenia te podane są w następujących językach: angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, holenderskim, islandzkim, litewskim, łotewskim, macedońskim, maltańskim, niemieckim, norweskim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, tureckim, węgierskim i włoskim.

Polska wersja ostrzeżeń została uzgodniona w KT 237 ds. Artykułów dla Niemowląt i Małych Dzieci oraz Bezpieczeństwa Zabawek.

Normy dotyczące bezpieczeństwa zabawek są niezbędne dla osób prowadzących działalność związaną z produkowaniem, wprowadzaniem na rynek lub kontrolowaniem tego typu wyrobów. Są one jednak także istotne ze względu na bezpieczeństwo dziecka. Dokumenty te podlegają częstym zmianom i nowelizacjom. Niejednokrotnie uniemożliwia to wprowadzanie EN w języku polskim i w takich przypadkach rozwiązaniem może być zastosowanie CEN/TR 15071:2014 ponieważ zawiera on poprawne tłumaczenia ostrzeżeń i opisów znajdujących się na zabawkach, opakowaniach oraz dołączonych instrukcjach.

*Kamila Druźbiak
Sektor Produktów
Powszechnego Użytku*

Komitety Techniczne

Zmiany zakresu tematycznego Komitetów Technicznych

- **KT 7 ds. Badań Nieniszczących** rozszerzył zakres współpracy o ISO/TC 135/SC 8 Infrared thermography for non-destructive testing i ISO/TC 135/SC 9 Acoustic emission testing
- **KT 271 ds. Bankowości i Bankowych Usług Finansowych** rozszerzył zakres współpracy o CEN/TC 434 Project Committee - Electronic Invoicing.

Zmiany Przewodniczącego w Komitetach Technicznych

W październiku Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Przewodniczącego:

- w KT 130 ds. Aparatury Chemicznej, Zbiorników i Butli do Gazów **mgra inż. Sylwiusza Brzuskę** reprezentującego Urząd Dozoru Technicznego
- w KT 14 ds. Maszyn i Urządzeń dla Budownictwa, Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz Górnictwa Skalnego **prof. dra hab. inż. Eugeniusza Budnego** reprezentującego Radę Stołeczną Naczelnej Organizacji Technicznej
- w KT 186 ds. Gumy i Wyrobów Gumowych **mgr Mariannę Fabjańską** reprezentującą FAGUMIT Sp. z o.o. w Wolbromiu
- w KT 307 ds. Zrównoważonego Budownictwa **dra inż. Michała Piaseckiego** reprezentującego Instytut Techniki Budowlanej.

Zmiany Zastępcy Przewodniczącego w Komitetach Technicznych

W październiku Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Zastępcy Przewodniczącego:

- w KT 317 ds. Wentylacji i Klimatyzacji **dra inż. Kazimierza Wojtasa** reprezentującego Politechnikę Krakowską im. Tadeusza Kościuszki.

Zmiany Sekretarzy w Komitetach Technicznych

W październiku Prezes PKN powołał do pełnienia funkcji Sekretarza:

- w KT 111 ds. Produktów Węglowodórnych i Wyrobów

- z Węgla Uszlachetnionych **mgr inż. Justynę Kosieradzką** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 119 ds. Jakości Wody - Problemy Podstawowe **inż. Joannę Mandziuk** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 120 ds. Jakości Wody - Badania Mikrobiologiczne i Biologiczne **inż. Joannę Mandziuk** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 125 ds. Udostępniania i Eksploatacji Złóż Kopalni **mgra Rafała Wolasa** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 130 ds. Aparatury Chemicznej, Zbiorników i Butli do Gazów **mgra inż. Dariusza Cendlewskiego** reprezentującego Urząd Dozoru Technicznego
- w KT 155 ds. Barwników, Półproduktów Barwnikarskich, Pigmentów i Wypełniaczy **mgr inż. Justynę Kosieradzką** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 171 ds. Sieci Komputerowych i Oprogramowania **mgra inż. Sławomira Maciejewskiego** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 182 ds. Ochrony Informacji w Systemach Teleinformatycznych **inż. Tadeusza Turkiewicza** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 183 ds. Bezpieczeństwa Urządzeń Informatycznych, Telekomunikacyjnych i Biurowych **mgra inż. Sławomira Maciejewskiego** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 201 ds. Kosmetyków i Wyrobów Chemii Gospodarczej **mgr inż. Justynę Kosieradzką** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 266 ds. Aparatury Jądrowej **Annę Jedynak** reprezentującą Narodowe Centrum Badań Jądrowych
- w KT 284 ds. Sprzętu, Narzędzi i Urządzeń Medycznych Mechanicznych **inż. Joannę Mandziuk** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 297 ds. Informacji Geograficznej **dra inż. Zenona Parzyńskiego** reprezentującego Główny Urząd Geodezji i Kartografii
- w KT 298 ds. Geodezji **dra inż. Zenona Parzyńskiego** reprezentującego Główny Urząd Geodezji i Kartografii
- w KT 300 ds. Medycznych Badań Laboratoryjnych in Vitro **inż. Joannę Mandziuk** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 316 ds. Ciepłownictwa i Ogrzewnictwa **Annę Tańską** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Powołania nowych członków Komitetów Technicznych

W październiku Prezes PKN powołał na członków KT następujące podmioty:

- **Adam Piekara EU Projekt** do KT 4 ds. Techniki Świetlnej i KT 305 ds. Społecznej Odpowiedzialności
- **Avery Dennison Polska Sp. z o.o.** do KT 212 ds. Budowy i Utrzymania Dróg
- **BSI Group Polska Sp. z o.o.** do KT 306 ds. Bezpieczeństwa Powszechnego i Ochrony Ludności
- **Elgór+Hansen SA** do KT 5 ds. Chłodnictwa, Pomp Ciepła, Klimatyzatorów i Sprężarek, KT 50 ds. Automatyki i Robotyki Przemysłowej, KT 64 ds. Urządzeń Elektrycznych w Przestrzeniach Zagrożonych Wybuchem, KT 70 ds. Przełączników Elektrycznych i Elektroenergetycznej Automatyki Zabezpieczeniowej, KT 73 ds. Projektowania i Eksploatacji Urządzeń Elektroenergetycznych o Napięciu Powyżej 1 kV Prądu Przemianowego (1,5 kV Prądu Stałego) oraz Ograniczników Przepięć, KT 74 ds. Aparatury Rozdzielczej i Sterowniczej Wysokonapięciowej, KT 79 ds. Transformatorów Energetycznych
- **ES-SYSTEM SA** do KT 104 ds. Kompatybilności Elektromagnetycznej
- **Instytut Logistyki i Magazynowania** do KT 271 ds. Bankowości i Bankowych Usług Finansowych
- **Ministerstwo Gospodarki** do KT 156 ds. Nawozów
- **Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Farb, Klejów i Polimerów SPEKTROCHEM** do KT 175 ds. Farb i Lakierów
- **Politechnikę Gdańską** do KT 263 ds. Sprzętu do Gromadzenia i Usuwania Odpadów Komunalnych
- **Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów** do KT 12 ds. Materiałów Wybuchowych i Wyrobów Pirotechnicznych.

Odwołania członków Komitetów Technicznych

W październiku Prezes PKN odwołał z członka KT:

- **Bastex Sp. z o.o.** z KT 185 ds. Ochrony Drewna i Materiałów Drewnopochodnych
- **DANFOSS Sp. z o.o.** z KT 278 ds. Wodociągów i Kanalizacji
- **FABUD Wytwórnia Konstrukcji Betonowych SA** z KT 308 ds. Oceny Uwalniania Substancji Niebezpiecznych z Wyrobów Budowlanych
- **GEOPROJEKT GDAŃSK Sp. z o.o.** z KT 254 ds. Geotechniki

- **MOTOEXPERT-Biuro Konsultingowe Andrzej i Dariusz Walewscy s.c.** z KT 263 ds. Sprzętu do Gromadzenia i Usuwania Odpadów Komunalnych
- **Polskie Towarzystwo Wydawców Książek** z KT 256 ds. Terminologii, Innych Zasobów Językowych i Zarządzania Treścią
- **Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach** z KT 159 ds. Zagrożeń Chemicznych i Pyłowych w Środowisku Pracy.

Komitety Zadaniowe

Powołania nowych członków Komitetów Zadaniowych

W październiku Prezes PKN powołał na członka KZ

- **Europejskie Centrum Inicjatyw w Naukach Sądowych** do KZ 505 ds. Procesów Kryminalistycznych

Podkomitety Techniczne

Powołania członków Podkomitetów Technicznych

W październiku Prezes PKN powołał na członka PK:

- **Adam Piekara Eu Projekt** do KT 277/PK 1 ds. Pomiarów i Oceny Jakości Paliw Gazowych, KT 277/PK 2 ds. Dystrybucji Paliw Gazowych, KT 277/PK 3 ds. Przesyłu Paliw Gazowych i KT 277/PK 4 ds. Użytkowania Gazu.

CERTYFIKACJA W INFORMATYCE

WYDANIE DRUGIE ZMIENIONE

„CERTYFIKACJA W INFORMATYCE” to kompendium wiedzy dla organizacji przygotowujących się do certyfikacji Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji i Systemu Zarządzania Usługami Informatycznymi.

W sferze:

- zarządczej (zarządzanie usługami informatycznymi w jednostce),
- audytorskiej (audytorów prowadzących certyfikację jednostki),
- usługowej (przewodnik dla prowadzących szkolenia na audytorów).

W której znajdziesz:

- metodykę oraz standardy stosowane w ocenie jakości systemów informatycznych,
- ogólne zasady procesu certyfikacji oraz wymagania w stosunku do jednostek certyfikujących,
- wymagania dotyczące certyfikacji według norm PN-ISO/IEC 27001, PN-ISO/IEC 20000-1, PN-ISO/IEC 20000-2,
- aspekty ekonomiczne dotyczące certyfikacji,
- terminologię oraz wykaz norm związanych z Bezpieczeństwem Informacji i usługami IT,
- prezentację korzyści, jakie przynosi firmie uzyskanie certyfikatu dla systemów i usług informatycznych.

Publikacja opracowana w oparciu o wiedzę i doświadczenia autorów zdobyte przy wdrażaniu Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji i Systemu Zarządzania Usługami Informatycznymi dostępna:

- w sklepie internetowym,
- poprzez formularz zamówienia,
- w punktach sprzedaży bezpośrednio.

Cena netto w formie pliku na CD: 34,70 zł
Cena netto w formie pliku do pobrania: 28,90 zł

Zapraszamy do strefy klienta na www.pkn.pl